

Anledning til, at det er blevet lagt i min Haand med en Dags Varsel at skulle være Talsmand for det Finanslovsforslag, som nu er vedtaget af det andet Ting. Det siger sig selv, at under disse Forhold kan jeg ikke paatage mig at gaa ind paa Finanslovsforslagets Enkeltheder, hvad der vel i øvrigt heller ikke er nogen særlig Opgøring til. Men det, der forekommer mig at have Interesse, er at søge at gøre sig klart, hvorledes den finansielle Stilling er i det hele taget, og hvilke Ud-sigter vi har til i det kommende Statshusholdningsaar at kunne klare os saa vidt muligt uden at optage nye Laan og uden at paalægge nye Skatter udover dem, hvorom der allerede er forelagt Forslag paa Rigsdagen. Det er indlysende, at enhver Formodning i saa Henseende maa udtales med det største Forbehold. Det er ikke givet nogen at stille Horoskop for Fremtidens Begivenheder, og jeg er henvist til at gaa ud fra den Forudsætning, at Landets almindelige Stilling som Helhed i det kommende Aar forbliver i det væsentlige, som den har været i det forløbne.

Naar jeg vil søge i Korthed at gøre Rede for, hvorledes det foreliggende Finanslovsforslag stiller sig, saa maa det være mig tilladt først med et Par Tal at nævne, hvorledes Regnskabet for det nu løbende Finansaar stiller sig. Statsregnskabet kan jo først opgøres endeligt efter Finansaarets Slutning den 31. Marts, men det er dog muligt at foretage en nogenlunde paalidelig Opstilling, som i de store Træk utvivlsomt vil holde Stik. Den Finanslov, der blev vedtaget for det nu løbende Finansaar, udviste paa de egentlige Indtægts- og Udgiftsparagraffer, §§ 1—25 — det som i Finanslovens nye Skikkelse kaldes de løbende Indtægter og de løbende Udgifter — et Overskud af 12,700,000 Kr. § 26, som omfatter Indtægterne og Udgifterne ved Forbrug eller Erhvervelse af Formue og Stiftelse eller Afbetaling af Gæld, udviste et Underskud af 10,700,000 Kr., saaledes at der fremkom et beregnet Overskud af i alt 2 Mill. Kr. Ved den endelige Opgørelse vil dette Tal være blevet ændret til omtrent 6 Mill. Kr. Dette er et rent nominelt Kasseoverskud, som for saa vidt ikke er til Stede, som vi for Øjeblikket gaar med Minus i Kassen. Denne tilsyneladende ringe Ændring i Overskuddet er imidlertid fremkommet som Resultat af meget betydelige Forandringer baade paa Indtægts- og Udgiftssiden. Paa Udgiftssiden er for det første tilkommet den Række mindre Po-

ster, som hvert Aar melder sig i den løbende Finanshusholdning, og som finder Udtryk paa Tillægsbevillingsloven. Derved er Indtægternes Overskud over Udgifterne blevet formindsket med et Beløb af 4½ Mill. Kr.; dette er den yderligere Udgift, som er kommet til ved de almindelige Tillægsbevillinger. Heri er imidlertid ikke medregnet hele den store Udgift til de ekstraordinære Forsvarsforanstaltninger, der, saa vidt det har kunnet opgøres i Øjeblikket, vil komme til at beløbe sig til omtrent 57 Mill. Kr. for det nuværende Finansaar, eller med et rundt Tal 5 Mill. Kr. om Maaned. Mod denne store Udgiftsforøgelse staar der en Indtægtsforøgelse ved to Statslaan, nemlig for det første det store Statslaan paa 60 Mill. Kr., som blev optaget i indeværende Finansaar, og dernæst et Beløb af omtrent 15 Mill. Kr., der er indgaaet som en Del af Restbeholdningen fra Statslaanet af 1914.

Det vil altsaa ses, at Statsregnskabet for det nu løbende Finansaar 1915—16 som Helhed vil komme til at udvise Tal, der er i høj Grad afvigende fra Finansloven, selv om det endelige Resultat ikke kommer til at afvige i nogen synderlig Grad.

Naar jeg nu vender mig til Finanslovsforslaget for det kommende Aar, udviser det tilsyneladende en meget stor Forskel fra Finansloven for indeværende Aar. De egentlige Indtægter er beregnet til 164,600,000 Kr. og Udgifterne til 120 Mill. Kr., saaledes at der paa de Paragraffer, der indeholder de løbende Indtægter og Udgifter, fremkommer et budgetteret Overskud af 44,600,000 Kr. Paa § 26 er der en beregnet Indtægt af 17,800,000 Kr. og en beregnet Udgift af 20 Mill. Kr., altsaa et Underskud af godt 2 Mill. Kr. Finanslovsforslagets endelige Resultat er altsaa et Overskud af ca. 42½ Mill. Kr.

Hvorledes fremkommer dette meget store Overskud? Der er taget til Indtægt et forventet Udbytte af de to nye Skattelove, nemlig Loven om den overordentlige Indkomstskat med et Beløb af 30 Mill. Kr. og den saakaldte Børsskatlov med 2 Mill. Kr. Dernæst er der til Indtægt paa § 26 taget Resten af Statslaanet af 1914, godt og vel 15 Mill. Kr.

Hvis vi nu paa Grundlag af dette vil søge at danne os en Forestilling om, hvorledes vi vil kunne komme igennem i det følgende Finansaar, vil det stille sig saaledes: For det første maa man gaa ud fra, at de yderligere Udgifter paa Tillægsbevill-